

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष १०, अंक १२३]

बुधवार, डिसेंबर ११, २०२४/अग्रहायण २०, शके १९४६

[पृष्ठे ५, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक २४५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमान्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

महसूल व वन विभाग

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ११ डिसेंबर, २०२४

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक संकिर्ण-२०१९/प्र.क्र.२७४/ई-७.-भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकाद्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून आणि याबाबतीत काढलेले विद्यमान सर्व नियम, आदेश किंवा संलेख यांचे अधिक्रमण करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, महाराष्ट्र शासनाच्या महसूल व वन विभागाच्या अंतर्गत असलेल्या विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी, उपविभागीय अधिकारी व तहसीलदार यांच्या कार्यालयातील गट-ड पदांच्या सेवाप्रवेशाचे विनियमन करणारे पुढील नियम करीत आहेत :-

१. या नियमांस, विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी, उपविभागीय अधिकारी व तहसीलदार यांच्या कार्यालयांतील गट-ड पदांचे (सेवाप्रवेश) नियम, २०२४ असे म्हणावे.

२. या नियमांत, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ आवश्यक नसेल तर, -

(क) "नियुक्ती प्राधिकारी" याचा अर्थ, शासनातील संबंधित पदावर उमेदवाराची नियुक्ती करण्याकरिता सक्षम असलेला प्राधिकारी, असा आहे ;

(ख) "पदोन्नतीची पात्रता" याचा अर्थ, शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी काढलेले नियम, शासन निर्णय किंवा आदेश यांमध्ये पदोन्नतीसाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्तीनुसार असलेली पदोन्नतीची पात्रता, असा आहे ;

(ग) "शासन" याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन, असा आहे ;

(१)

(घ) "महसूल कार्यालय" याचा अर्थ, विभागीय आयुक्त कार्यालय, संबंधित जिल्ह्यातील जिल्हाधिकारी कार्यालय, उपविभागीय अधिकारी कार्यालय किंवा तहसीलदार कार्यालय, असा आहे ;

(ड) "माध्यमिक शालांत परीक्षा प्रमाणपत्र" याचा अर्थ, महाराष्ट्र माध्यमिक शिक्षण मंडळ अधिनियम, १९६५ (१९६५ चा महा. ४१) अन्वये गठीत केलेल्या विभागीय मंडळाने घेतलेली माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा, असा आहे आणि त्यात, तिच्याशी समतुल्य असल्याचे शासनाने घोषित केलेल्या इतर कोणत्याही परीक्षेचा समावेश होतो ;

(च) "निवड समिती" याचा अर्थ, महसूल कार्यालयातील गट-ड पदांच्या नियुक्तीसाठी जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेली जिल्हा स्तरीय निवड समिती, असा आहे.

३. महसूल कार्यालयातील हवालदार या पदावरील नियुक्ती, पदोन्नतीसाठी पात्र असणाऱ्या आणि महसूल कार्यालयात नाईक किंवा नोटीस वाहक किंवा दफ्तरबंद या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या, उक्त पदे धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून एकत्रित जेष्ठता सूचीनुसार, ज्येष्ठतेच्या आधारे योग्य व्यक्तींच्या पदोन्नतीने, करण्यात येईल;

४. महसूल कार्यालयातील नाईक किंवा नोटीस वाहक किंवा दफ्तरबंद या पदावरील नियुक्ती, पदोन्नतीसाठी पात्र असणाऱ्या आणि महसूल कार्यालयातील शिपाई किंवा स्वच्छक किंवा चौकीदार या पदावरील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या, उक्त पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून एकत्रित जेष्ठता सूचीनुसार, ज्येष्ठतेच्या आधारे योग्य व्यक्तींच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

५. (१) महसूल कार्यालयातील शिपाई किंवा स्वच्छक किंवा चौकीदार या पदावरील नियुक्ती, :-

(क) जे उमेदवार, पुढील निकषांची पूर्तता करतात अशा, त्यासाठी घेतलेल्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे निवड समितीने शिफारस केलेल्या उमेदवारांमधून, नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल :-

(एक) वयोमर्यादा.-

(I) किमान वयोमर्यादा.- त्या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे पूर्ण केलेले.

(II) कमाल वयोमर्यादा.- त्या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास राखीव प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तींसाठी अडतीस वर्षे पूर्ण केलेले व राखीव प्रवर्गातील असलेल्या व्यक्तींसाठी त्रेचाळीस वर्षे पूर्ण केलेले आणि जे उमेदवार, माजी सैनिक किंवा सैनिकी सेवा निवृत्तिवेतनधारक आहेत अशा उमेदवारांच्या बाबतीत पंचेचाळीस वर्षे पूर्ण केलेले.

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.- माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण असलेले.

(ख) जे उमेदवार, पुढील निकषांची पूर्तता करतात अशा, मानसेवी कोतवाल पदावर कार्यरत असणाऱ्या कोतवालांची कामगिरीची गुणवत्ता आणि त्यासाठी घेतलेल्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे निवड समितीने शिफारस केलेल्या उमेदवारांमधून, नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल :-

(एक) वयोमर्यादा.-

कमाल वयोमर्यादा.- त्या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास पन्नास वर्षे पूर्ण केलेले.

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.- माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण असलेले.

(तीन) अनुभव.- त्या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास कोतवाल या पदावर दहा वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी सेवा असणारे.

(२) कोतवाल हा, ज्या जिल्ह्यामध्ये तो कोतवाल म्हणून काम करित आहे त्या जिल्ह्याच्या जिल्हास्तरीय निवड समितीद्वारे घेण्यात येणाऱ्या परीक्षेस बसण्यासाठी पात्र असेल.

(३) महसूल कार्यालयातील शिपाई किंवा स्वच्छक किंवा चौकीदार या पदावरील नियुक्ती, कोतवालाव्यतिरिक्त, जे उमेदवार पोट-नियम (१) च्या खंड (क) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांची पूर्तता करतात, अशा उमेदवारांमधून आणि जे कोतवाल पोट-नियम (१) च्या खंड (ख) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांची पूर्तता करतात अशा कोतवालांमधून अनुक्रमे ६० : ४० या प्रमाणात नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल.

६. (१) नियम ५ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्तीसाठी शिफारस केलेली व्यक्ती, महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, २००५ याच्या तरतुदीनुसार आणि याबाबत शासनाने वेळोवेळी केलेले अन्य कोणतेही नियम, आदेश किंवा कोणतेही संलेख यांनुसार लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापत्र सादर करील.

(२) लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापत्र सादर करण्याच्या दिनांकाला दोनपेक्षा अधिक अपत्ये असणारी व्यक्ती, शासकीय सेवेतील नियुक्तीसाठी अपात्र असेल.

(३) एखाद्या व्यक्तीची शासकीय सेवेत नियुक्ती झाल्यानंतर, जर तिला नियुक्तीच्या वेळी किंवा त्यानंतर दोनपेक्षा अधिक अपत्ये असल्याचे सिद्ध झाले तर, ती व्यक्ती, शासकीय सेवेतील उक्त पदावर कायम राहण्यासाठी अपात्र असेल.

७. नियम ३, ४ किंवा ५ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर नियुक्त केलेली व्यक्ती, संबंधित जिल्ह्यामध्ये बदलीसाठी पात्र असेल.

८. कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्याच्या नियुक्तीनंतर, शासनाने वेळोवेळी केलेले कोणतेही नियम, आदेश किंवा निर्णय यांमध्ये शासनाने विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्ती देखील अशा शासकीय कर्मचाऱ्यास लागू असतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

राजेश कुमार,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

REVENUE AND FORESTS DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, Dated the 11th December, 2024.

NOTIFICATION

CONSTITUTION OF INDIA.

No. Misc-2019/C.R.274/E-7. – In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and in supersession of all existing rules, orders or instruments made in this behalf, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules regulating recruitment to the Group-D posts in the office of the Divisional Commissioner, District Collector, Sub Divisional Officer and Tahsildar under the Revenue and Forests Department of Government of Maharashtra, namely :—

1. These rules may be called the Group-D posts in the offices of the Divisional Commissioner, District Collector, Sub-Divisional Officer and Tahsildar (Recruitment) Rules, 2024.

2. In these rules, unless the context requires otherwise –

(a) “Appointing Authority” means the authority who is competent to appoint a candidate to the concerned post in the Government;

(b) “Eligibility for promotion” means the eligibility for promotion in accordance with the terms and conditions specified for promotion in rules, resolutions or orders issued by the General Administration Department of the Government, from time to time;

(c) “Government” means the Government of Maharashtra;

(d) “Revenue Office” means the office of the Divisional Commissioner, office of the District Collector, office of the Sub-Divisional Officer or office of the Tahsildar in the concerned District;

(e) “Secondary School Certificate Examination” means the Secondary School Certificate Examination conducted by a Divisional Board constituted under the Maharashtra Secondary Education Board Act, 1965 (Mah.XLI of 1965) and includes any other examination declared by the Government to be equivalent thereto;

(f) “Selection Committee” means the District Level Selection Committee constituted under the Chairmanship of the District Collector for the appointment of Group-D posts in the Revenue Office.

3. Appointment to the post of Hawaldar in the Revenue Office shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years regular and continuous service on the post of Naik or Notice Messenger or Daftarband in the Revenue Office on the basis of seniority, as per the combined seniority list of persons holding the said posts.

4. Appointment to the post of Naik or Notice Messenger or Daftarband in the Revenue Office shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years regular and continuous service on the post of Peon or Sweeper or Watchman in the Revenue Office on the basis of seniority, as per the combined seniority list of persons holding the said post.

5. (1) Appointment to the post of Peon or Sweeper or Watchman in the Revenue Office shall be made by nomination,—

(a) From amongst the candidates recommended by the Selection Committee on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely :—

(i) *Age limit.*—

(A) *Lower Age Limit.*— Eighteen years completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(B) *Upper Age Limit.*— Thirty-eight years of age completed for the persons not

belonging to reserved categories and forty three years completed for the persons belonging to reserved categories and forty five years in case candidates who are ex-serviceman or military service pensioners as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(ii) *Minimum Educational Qualification*.- Passed a Secondary School Certificate Examination,

(b) From amongst the candidates who are working on honorary post of Kotwal having merit of performance and recommended by the Selection Committee on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely :-

(i) *Age limit*.-

Upper Age Limit.- Fifty years of age completed on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(ii) *Minimum Educational Qualification*.- Passed a Secondary School Certificate Examination.

(iii) *Experience*.- Having not less than ten years' service on the post of Kotwal on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(2) The Kotwal shall be eligible to appear for the examination to be conducted by the District Level Selection Committee of that District in which he is working as a Kotwal.

(3) Appointment to the post of Peon or Sweeper or Watchman in the Revenue Office shall be made by nomination of candidates, other than Kotwal, who fulfils the criteria specified in clause (a) of sub-rule (1) and of Kotwal who fulfils the criteria specified in clause (b) of sub-rule (1) in the ratio of 60 : 40, respectively.

6. (1) A person recommended for appointment by nomination to the post mentioned in rule 5 shall submit a declaration of Small Family as per the provisions of the Maharashtra Civil Services (Small Family Declaration) Rules, 2005 or any other rules, orders or any instruments issued in this behalf by the Government, from time to time.

(2) A person having more than two children on the date of submission of Declaration of Small Family shall be disqualified for the appointment in Government Service.

(3) After appointment of a person in the Government service, if it is proved that he has more than two children at the time of appointment or thereafter, then he shall be disqualified for continuing on the said post in Government service.

7. A person appointed to the posts mentioned in rules 3, 4 or 5 shall be liable for transfer anywhere in the concerned District.

8. The terms and conditions specified by the Government, subsequent to the appointment of any Government Servant in any rules, orders or resolutions issued by the Government, from time to time, shall also be applicable to the Government Servant.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

RAJESH KUMAR,
Additional Chief Secretary to Government.